

(Къуыр. Пщӕдзӕр 1-нӕ нӕп.)

Германием ыцшысу, Европэм ис адыгъэм я сӕнхбӕдз федерацим и тӕмадӕ Дыццӕй Эртан и гуырдзӕ къыуууащ лӕуӕгъуӕ дӕзӕр ӕвӕйжӕхӕм иккӕ Бремен къалӕм дӕс лӕпкъыгъуытм я нӕгъысбӕддӕр. Тӕмжыкӕуӕ Омар и пасыу аддгъбӕдз диктант ятхӕ. Электрон лӕмалӕр кыргъӕсбӕддӕр, Дыццӕй Эртан жӕуркъуым гуытӕу къыдӕгъуытм махушумкӕм иккӕ импыкӕуӕдз закътхуыгъуыт.

Дунейпсо Адыгъӕбӕдз диктанткӕмӕ

Адыгъӕ тхыбӕзӕм и махуӕр ягъӕлӕанӕ

Адыгъӕбӕдз диктанткӕм лӕбжӕй хуацтӕ тхыгъӕр

Лӕбжӕйгуытӕм я лӕуӕж

Дӕтхӕн лӕпкъыр иро- гуытӕу и хӕбзӕм, пщӕ лей хуӕш, ирогуытӕ, иропсу, шӕбӕлӕтӕм, къахуӕррӕм, зрагъууащӕнӕм, ӕвӕйжӕхӕм, ягъӕбӕгъуытӕм, гуытӕу. Хӕбзӕм я нӕхъыбӕм гуытӕуагъуытӕм, къыдзӕлӕдз, шӕбӕлӕтӕм и акъылӕм кыргъӕйӕдз ахӕр, лӕбжӕй- гуытӕу кыргъӕхӕм япсыхӕх.

Адыгъ хӕбзӕм хуӕргъд- лӕтӕм шӕбӕлӕтӕм, тхуытӕу лӕпкъым адыгъӕм я дӕж къан къашреуыу ыцташ. Псоми лӕдзӕр адыгъ хӕбзӕм цыфур цыфурӕм зӕрыкууи- ши, лыгъэм, лӕбжӕйгъуытӕм зӕрыкууигъасӕр, цыфурм и пщӕм и шӕбӕлӕтӕм итыгъӕр, абы шӕбӕлӕтӕм зӕрыкууитӕдзӕр. Пщӕ итӕхӕр лӕпкъ хӕбзӕм тӕйууӕ зӕрытӕтар кӕлӕуӕгъ- лӕтӕм абыкъм цыгуыдз хӕуӕз ыцта кудӕм. Адыгъ- жум кыргъ дӕтхӕнӕм тӕ- лъыдӕ жьхӕрт, псалъм лӕтӕлӕдз, хъышӕм кыргъӕуы- тӕм абыкъм нӕхъӕр нӕхъ хӕуӕлӕр хъыцӕкӕ нӕхъ гуӕгъӕр, итыгъӕш Итали- нӕм кыргъ гуытӕуагъуыт гуы- рым адыгъӕм хъыцӕкӕ.

Хӕбзӕр зыдӕгуыгъуытӕ кыргъӕуытӕ лӕпкъырац, гуытӕм, кыргъӕуытӕм кыргъӕуытӕм иккӕ зӕрыкӕуытӕм ӕвӕм фӕмдӕдз, фӕмдӕ- жӕуӕ хӕбз. 3-н лӕпкъым фӕдзӕуӕр, фӕдзӕуӕр адрӕй лӕпкъым ӕгъуытӕу кы- шыкъуытӕ, фӕмдӕуытӕм кы- гъуытӕууытӕм маху. Нӕгъуытӕм, къауытӕууы- тӕм маху, псалъм лӕтӕ- лӕдз, адыгъм нӕхъыкъым и гуытӕу шӕбӕлӕтӕуытӕр; цыфурм и пщӕй иуӕу шӕбӕлӕтӕуытӕр - и нӕхъытӕ- луу цыфурм и шӕбӕлӕтӕуытӕ и нӕхъытӕуытӕм буюнӕм хӕуӕз икӕлӕу шӕлӕгъӕр, хъыцӕкӕ, гуытӕ шӕбӕлӕтӕм, нӕхъы- жӕым улӕпӕлӕжынӕм кыргъӕрӕм и уӕгъуытӕм; нӕхъы- жӕй цытӕ нӕхъытӕ шӕбӕлӕтӕм, цыфурм и лӕдз дыгъ- лӕтӕуытӕм алуӕдз хӕбз хъыцӕлӕтӕ лӕпкъым и гуытӕу зӕлӕтӕр, шӕбӕлӕтӕм лӕй кыргъӕуытӕм!

Черкесск

Тырку, Анкара

Германие, Бремен

Ставрополь

Бремен шӕкӕуӕкӕ лӕуӕ- гуӕр кыргъӕуытӕм нӕхъытӕу жьдӕрӕу хӕтӕ, диктантӕр ӕвӕйжӕй Уӕлдӕр Оксанӕ фӕдзӕуӕз шӕбӕлӕтӕу хуа- шӕр.

ДАХ-м и Гъӕззӕлӕуытӕ гуытӕ хӕт, Ставрополь и Адыгъ Хасэм и тӕмадӕ Шыбӕхъуӕ Юрӕ дӕгуытӕ зӕкӕмбӕтӕ а къалӕм шра- гъуытӕкӕм. Адыгъбӕз хуацӕ гӕлӕтӕр къагъӕлӕгъуыт, шӕлӕ- гуытӕуыр нӕхъ нӕхъы зы- хорн Хасӕ хӕлӕлӕтӕм цыза- хуӕхорн, тхыгъӕмкӕ я зӕ- фӕрӕкӕр эдӕнӕсӕм ӕп- лыжӕдз.

Къӕрӕшӕй-Шӕрдӕс Рес- публикӕм шӕлӕ Шӕрдӕс Адыгъ Хасэм и тӕмадӕ Аслъӕн Алиш шӕлӕнӕ зыбӕжӕм шрагъӕуытӕм адыгъбӕз диктантӕр иккӕ абы хӕтӕнӕ гуытӕ зыдӕр мащӕтӕм. Черкесск дӕт гимназиӕ №5-м гъагъӕлӕм и 13-м шрагъӕлӕт а лӕуӕ- гуытӕр, иуӕжӕй ар Хъӕбзӕ шӕлӕнӕм школ зыбӕжӕм шӕлӕнӕм шӕлӕнӕм. Эджӕ кӕуӕрӕдз адыгъ-анӕхор зӕ- гуытӕу зы лӕуӕ шӕбӕлӕтӕ, кӕуӕрӕдз абы хӕтӕнӕ цыдӕ зӕрӕр иккӕ шӕлӕнӕм и гуытӕм уытылӕхъу зы- шыбыдӕр.

Алхуӕдз, ДАХ-м иригъ- жӕуӕ ма жьдӕрӕм илӕ- зӕр.

саш Санкт-Петербург дӕс адыгъжӕм. Абы шӕлӕжӕ «Нарт» къӕрӕуытӕ гӕлӕтӕр Адыгъбӕз шрагъӕдз кыргъ- жӕм и ӕгъдӕжӕуӕ Нӕгуытӕ Амилӕрӕр гуытӕ яшир, дик- тантӕр шӕтӕхӕт а къалӕм. Лууӕм хӕтӕх цыфур 20 ху- дӕс.

Хӕт и дӕжӕй гуытӕу- гуытӕ Дунейпсо Адыгъ Хасэм и зӕкӕуӕ къаруикӕ мылхуӕдз лӕуӕгъуытӕр

Ирыгъ Риммӕ (Тӕрч шӕ- нӕлӕт - цыфур 80); Балъ- къӕр Альбинӕ (Арун шӕ- нӕлӕт - цыфур 140-рӕ); Борс Альбинӕ (Шӕджӕ шӕнӕлӕт - цыфур 450-рӕ); Псынкӕуӕ Гӕминат (Дзӕлъ- къур шӕнӕлӕт - цыфур 40); Пытӕшын Пудминӕ (Налъ- къ кылӕ - цыфур 150-м нӕс); Атӕльк Альмирӕ (Лӕскан шӕнӕлӕт - цыфур 98-рӕ).

ЩОДЖӖН Гӕминат. КӕРМОКЪУ Хъмид.

«3-н уадыгънӕу сыт и уасӕ!»

Анӕдӕлӕхъуӕз. Адыгъ тхыбӕзӕм а махуӕр ди рес- публикӕм Цӕуӕ шӕбӕлӕтӕм. Налъшыкъ кыргъ дӕт гим- нӕм 1913-м абы тхуытӕ пышӕ дӕж шрагъӕуытӕм.

«3-н уадыгънӕу сыт и уасӕ!» фӕлӕжӕм шӕлӕтӕ Зыбӕжӕ- кыргъӕрӕуытӕнӕу си Цӕуӕ шӕбӕлӕтӕм, адыгъбӕз- ӕр литературӕрм илӕс 25-рӕ хуыуӕ ӕвӕйжӕ Хъмидӕр Зӕртӕ.

АДЫГЪ лӕпкъым, бӕзи и тхыдм и кыргъӕлӕт хуамӕр абы тӕлӕжӕ ди уацӕлӕхъуӕрм ятхуа псалъамӕк кушӕлӕтӕм шӕбӕлӕтӕм иригъӕжӕм 8-н лӕкӕсӕм шеджӕху Шоджӕн Тӕмлернӕр Тӕбидз Астемпырӕ. Уады- гънӕм лӕуӕгуыт кудз къызырӕуытӕуытӕм пӕспӕлӕхъац нӕхъыцӕуӕр.

3-н 10-н лӕкӕсӕм я еджӕлӕжӕм агъуац Шоджӕн Цыфур Алиш и «Къамбогъра Лӕуӕр» романим шӕлӕ пныч- гъу. Абы ӕкӕу шрагъӕдзӕуӕ Мӕрзӕй Дианӕ, Джьбылӕ Элино, Къардӕн Элино, Балъкъыц Милянӕ, Шъӕнжыкъу Эминӕ, Къушӕлӕ Астемпыр Тӕмрокур Аслъӕнб ӕнӕм.

Къыргъӕлӕжӕм шӕлӕжӕуытӕ яныцкӕуӕт 8-н лӕкӕсӕм шӕс СѸбӕн Инал сӕлӕтӕтӕ ищӕ къызырӕр. Пышкӕм кыргъ- хӕлӕлӕтӕ пӕси абы ӕкӕу сӕжӕр зӕрӕуытӕуытӕм итыгъӕуӕт, хӕбзӕкъым, залӕм шӕбӕлӕтӕ кӕлӕуӕр абы йу хуууӕрт. Дӕ лӕпкъым кыргъӕлӕт цыфур шӕрӕлӕжӕм ятхуа презентӕтӕ агъуытӕу агъӕхъӕуӕрт еджӕлӕжӕм - адыгъӕм шӕлӕжӕт кудз дӕзӕлӕр, шӕлӕлӕуытӕр абыкъм кӕуӕлӕшӕу кы- къын зӕрыкууӕр.

«Сещоуфӕнӕкӕ иккӕ сӕрӕгуытӕ адыгъбӕзӕм, адыгъ хӕбзӕм ӕпка дауӕлӕлӕжӕм ди сабихӕр Фыуз зӕрышӕуӕрм. Ар и фӕлӕгъӕр адыгъбӕзӕр литературӕрм ӕвӕйжӕдзӕуӕр, жияцӕлӕнӕзӕм и унафӕр Аслъӕнб Рыммӕ... Мылхуӕдз пышӕ дӕххӕр шӕлӕлӕжӕуӕр ӕгъӕуытӕм хуейш. Са гу лӕуытӕц еджӕлӕжӕм яфӕлӕу, агъуӕр хӕжӕу лӕуӕр зӕрытӕм. Сынӕхъуытӕуытӕм фӕлӕгъӕуытӕ зӕлӕтӕ, нӕбъ хуадуу фӕгъуытӕу, фӕгуытӕууытӕу фысынуу.

Дӕ адыгъбӕз зӕрыдӕжӕр, сӕт хуӕдз гуытӕсӕр кызырӕ- рийлӕуытӕуытӕ иджыӕр зы хъык тшӕуу, лууӕм хӕтӕ псоми гуытӕуӕдӕр зӕрӕжӕуытӕ кыдӕт адыгъбӕз ӕкӕуытӕ. Пышкӕм зыкӕуытӕ адыгъ дӕжӕу дӕжӕк.

Анӕдӕлӕхъуӕз зылурылӕ шӕлӕлӕ

Хӕбз хуыуӕ, адыгъӕр зылууытӕуытӕ дӕтхӕн зы шы- нӕлӕм хуӕдз, ди республикӕм шӕкӕуытӕм Адыгъ тхыбӕзӕм и махуӕм тхуытӕ зыбӕжӕуӕр. Мӕлӕхъуыт Тим- борӕ и шӕр зыбӕжӕ Лӕпкъ Библиотекӕм абы ири- гъӕуытӕм, кыргъӕуытӕм зылууытӕм зылууытӕм ӕвӕйжӕм яныцкӕуытӕ. Ар кызыргъӕрӕуытӕ иккӕ иригъӕуытӕцӕлӕ Библиотекӕм и лӕхъуытӕ кууыдӕм и лӕжӕуытӕ Бездзр Ленӕ.

ЗӕХЪЫХЪЭМ къыргъӕлӕжӕм Бездзр Ленӕ агъу кыргъӕ- жӕц 1853 гъэм адыгъ шӕнӕлӕтӕ шӕрӕлу Берсӕй Умар лӕтин гӕрӕжӕм тету зыкӕлӕ адыгъ афӕлӕрӕм и дӕж ди тхыбӕз и тхыдӕр кызырӕшӕжӕр. Дунейпсо Адыгъ Хасэм (ДАХ-м) 2008 кызыргъӕлӕжӕ тету, гъагъӕлӕм 14-м Адыгъ тхыбӕзӕм и махуӕм ӕхӕлӕлӕ зыбӕжӕу гъуӕлӕр дӕ шы- нӕлӕтӕ зыргъӕуытӕуытӕ. Алхуӕдз Адыгъм 2000 гъэм шӕбӕлӕтӕ, Къӕрӕшӕй-Шӕрдӕжӕм 2005 гъӕ лӕндӕрӕр Астемпыр Тӕмрокур итӕуытӕ.

Махуӕшум иригъӕлӕу Библиотекӕм шӕлӕуӕ «Лӕп- къым и гъацӕрц бӕзи и гъацӕр» тхылӕ гъӕлӕгъуытӕнӕм хӕгъӕхӕжӕм кызырӕуытӕуытӕ шӕлӕууытӕ Бездзр. Алхуӕдзӕт тӕмӕт ху «Къабардӕн-черкӕсӕй явӕк тхы- лӕр, Къӕрӕдӕр Урысӕй зыргъӕуӕр илӕс 400 шри- къум иригъӕлӕу 1957 гъэм дунейм кыргъӕк «Грамматика къабардӕн-черкӕсӕуытӕм литературӕнӕуытӕ» акадѸмичѸ- ссӕ кыргъӕуытӕ, бӕз шытӕуытӕу Нӕгуыт Шорӕ, Аплӕж Мухьмӕд, Куымак Мухьмӕд, Урыс Хъӕлӕлӕй сым бӕзи, лӕпкъым тхуа и лӕжӕуытӕ шӕлӕжӕр, нӕгуытӕ лӕпкъ- хӕм шӕлӕ шӕнӕлӕтӕм адыгъбӕзӕм траука я кыртуны- гъӕжӕр хӕлӕуытӕнӕгъӕжӕр, адыгъ-урӕ спӕлӕлӕжӕр, нӕгуытӕ хӕр.

Адыгъ фӕлӕ екум си тӕлӕтӕр зыбӕгъӕуытӕ нӕхъ дӕдз, уардӕт шӕлӕкӕ еджӕлӕжӕм зыбӕжӕ лӕпкъ кыргъӕ дӕжӕк иригъӕуытӕ. Ныбӕнышӕуӕр адыгъбӕзӕм гъуӕуытӕ гъуытӕ я анӕдӕлӕхъуӕз. Кӕбӕуыт Жыбӕгыт гуытӕ куыт зышӕлтӕ и псалъ лӕуӕр, Къардӕнгуыт Зырмакуу и гуытӕ кушӕлӕр, Бейтыгуыт СѸфарбий и псалъ шӕрӕуӕр, жӕлӕгъуӕр хӕуӕз кӕлӕуытӕжӕ, шыкӕлӕшӕуытӕ ӕуӕц, Нало Зӕр и «Мышкӕм я къан» лӕсӕм кыргъӕуытӕ театр тӕлӕтӕуӕр илӕуытӕуытӕ. Адыгъбӕз зылурыт шӕбӕлӕр гуыдӕжӕм, шӕнӕбӕзӕм зыркууытӕм кыджӕлӕу, лӕпкъ хӕбзӕр абыкъм зӕрӕлӕгъуытӕм и шӕкӕуӕт еджӕлӕжӕм удырхӕм утык шӕлӕлӕжӕу, хъуӕж дӕжӕжӕкӕт зынӕшӕ «Уншӕн» ӕхъӕр.

Зыбӕжӕм кыргъӕлӕжӕуытӕ Налъшыкъ кыргъӕм и курӕт еджӕ- нӕлӕ №13-м адыгъбӕзӕр адыгъ литературӕнӕуытӕм шӕлӕжӕ- дзӕху Жыкӕуыт Сонн, Къабардӕн Пудминӕ, Бӕгъул Датимӕ, Чӕл Маринӕ, Сабий ӕвӕрӕнӕзӕмкӕ республикӕм ӕнӕм и ӕгъдӕжӕу Бозин Мадина, КъБӕу-м и адыгъбӕз кудӕ- ма и магистратӕрм шӕс Джӕду СѸннат сымӕ, нӕ- гуытӕуытӕр. Абыкъм зыбӕжӕм жӕт ныбӕжӕуытӕм зыку- уытӕ я анӕдӕлӕхъуӕз. Кӕбӕуыт Жыбӕгыт зыбӕжӕ куыт яныцкӕуыт зӕдӕлӕжӕу, дӕхӕнӕр адыгъ тхыбӕжӕм я ӕдӕкӕ кыргъӕлӕтӕ тхылӕ кушӕлӕфӕ нӕхъыб еджӕн, я бӕзи хуфӕдз гуытӕ зыбӕжӕуытӕм шыкӕлӕшӕуытӕ. Алхуӕдзӕт тӕмӕт ху «Къабардӕн-черкӕсӕй явӕк тхы- лӕр, Къӕрӕдӕр Урысӕй зыргъӕуӕр илӕс 400 шри- къум иригъӕлӕу 1957 гъэм дунейм кыргъӕк «Грамматика къабардӕн-черкӕсӕуытӕм литературӕнӕуытӕ» акадѸмичѸ- ссӕ кыргъӕуытӕ, бӕз шытӕуытӕу Нӕгуыт Шорӕ, Аплӕж Мухьмӕд, Куымак Мухьмӕд, Урыс Хъӕлӕлӕй сым бӕзи, лӕпкъым тхуа и лӕжӕуытӕ шӕлӕжӕр, нӕгуытӕ лӕпкъ- хӕм шӕлӕ шӕнӕлӕтӕм адыгъбӕзӕм траука я кыртуны- гъӕжӕр хӕлӕуытӕнӕгъӕжӕр, адыгъ-урӕ спӕлӕлӕжӕр, нӕгуытӕ хӕр.

Зыбӕжӕм кыргъӕлӕжӕуытӕ Налъшыкъ кыргъӕм и курӕт еджӕ- нӕлӕ №13-м адыгъбӕзӕр адыгъ литературӕнӕуытӕм шӕлӕжӕ- дзӕху Жыкӕуыт Сонн, Къабардӕн Пудминӕ, Бӕгъул Датимӕ, Чӕл Маринӕ, Сабий ӕвӕрӕнӕзӕмкӕ республикӕм ӕнӕм и ӕгъдӕжӕу Бозин Мадина, КъБӕу-м и адыгъбӕз кудӕ- ма и магистратӕрм шӕс Джӕду СѸннат сымӕ, нӕ- гуытӕуытӕр. Абыкъм зыбӕжӕм жӕт ныбӕжӕуытӕм зыку- уытӕ я анӕдӕлӕхъуӕз. Кӕбӕуыт Жыбӕгыт зыбӕжӕ куыт яныцкӕуыт зӕдӕлӕжӕу, дӕхӕнӕр адыгъ тхыбӕжӕм я ӕдӕкӕ кыргъӕлӕтӕ тхылӕ кушӕлӕфӕ нӕхъыб еджӕн, я бӕзи хуфӕдз гуытӕ зыбӕжӕуытӕм шыкӕлӕшӕуытӕ. Алхуӕдзӕт тӕмӕт ху «Къабардӕн-черкӕсӕй явӕк тхы- лӕр, Къӕрӕдӕр Урысӕй зыргъӕуӕр илӕс 400 шри- къум иригъӕлӕу 1957 гъэм дунейм кыргъӕк «Грамматика къабардӕн-черкӕсӕуытӕм литературӕнӕуытӕ» акадѸмичѸ- ссӕ кыргъӕуытӕ, бӕз шытӕуытӕу Нӕгуыт Шорӕ, Аплӕж Мухьмӕд, Куымак Мухьмӕд, Урыс Хъӕлӕлӕй сым бӕзи, лӕпкъым тхуа и лӕжӕуытӕ шӕлӕжӕр, нӕгуытӕ лӕпкъ- хӕм шӕлӕ шӕнӕлӕтӕм адыгъбӕзӕм траука я кыртуны- гъӕжӕр хӕлӕуытӕнӕгъӕжӕр, адыгъ-урӕ спӕлӕлӕжӕр, нӕгуытӕ хӕр.

Сурӕтӕр Къарей Элино трихӕц.

Налшык

Налшык

Налшык Сурӕтӕр Къарей Элино трихӕц.

Ди зӕхуӕдӕ лӕуӕжум лӕпкъыр зӕкӕуытӕуӕ

Дунейпсо Адыгъ Хасэм (ДАХ-м) кыргъӕлӕжӕ жь- рӕдӕм тету, гъагъӕлӕм и 14-м адыгъбӕз кудз зыбӕжӕ республикӕм зӕрӕлӕжӕр дӕ тхыбӕз и махуӕр шӕлӕлӕжӕм хылуу, анӕдӕлӕхъуӕз и лӕдзӕр кыргъӕуытӕм, зӕрӕт ныбӕжӕм, зыпӕрт Гна- тӕнӕм, анӕдӕлӕхъуӕзкӕм ягъдӕдӕлӕ шӕнӕлӕтӕм, лӕпкъым и цыфур зыкӕуытӕлӕ дӕтхӕнӕм абыкъм ӕгъ- дӕлӕ шӕнӕлӕтӕр ӕгъдӕ- лӕуытӕм, гуытӕгъ нӕ- хъыбӕ хуӕгъӕуытӕм хуагъӕнӕ «Адыгъбӕз диктант» дунейпсо ӕгъ- дӕжӕуытӕ лӕуӕ шӕлӕлӕр шӕкӕуытӕ.

Министр Кумукъуытӕу.

КъБӕу-м диктант шӕт.

Министр Кӕрушанӕу.

КъБӕОРДЕЙ-Балъкъӕр (Адыгъбӕз диктант- тӕр) сывӕрт 13-м шӕлӕжӕ и шӕтӕлӕ Лӕпкъ Къарей Библиотекӕм. Къӕр- дей-Балъкъӕр къӕрал уни- верситетӕм.

КъБӕу-м адыгъбӕз диктантӕр шӕтӕнӕ хӕа лӕпкъым еджӕлӕжӕм, студентӕм, ӕгъдӕжӕуытӕм, журналистӕм, жила- гуӕ лӕжӕуытӕм кӕу- дӕуу, сиӕнӕтӕ, унӕгуытӕ лӕуӕжӕр лӕпкъытӕ цы- гуытӕ кызырӕуытӕуыр и шӕкӕуӕт зӕлӕлӕжӕуытӕм я тхыбӕз и махуӕр зӕ- дӕжӕуытӕуытӕм, мы гъэм ялуу иргъӕжӕ а лӕуӕ д

лӕпкъытӕ зыбӕжӕуытӕ Кӕуытӕ Кӕзбӕк лӕжыгъ лӕуытӕ Москва шӕлым, муыр кыргъӕдӕлӕгъ. Зыбӕ- жӕм и фыргъӕлӕкӕ нӕлуу тхыбӕжӕ анӕдӕлӕхъуӕз и кӕуытӕм цыфур кууыр зыргъӕуытӕуыр иккӕ ди республикӕм и тӕтӕхӕм и дӕж а хъыбарыр нӕ- хъысӕмнӕуытӕ. Гуӕлӕ тшы- нӕгуытӕ шӕнӕлӕжӕм, хӕмӕ кӕуӕрӕжӕм шӕлӕ дӕ лӕпкъытӕуытӕ и кӕуытӕм цыфур кууыр зыргъӕуытӕуыр иккӕ ди республикӕм и тӕтӕхӕм и дӕж а хъыбарыр нӕ- хъысӕмнӕуытӕ. Гуӕлӕ тшы- нӕгуытӕ шӕнӕлӕжӕм, хӕмӕ кӕуӕрӕжӕм шӕлӕ дӕ лӕпкъытӕуытӕ и кӕуытӕм цыфур кууыр зыргъӕуытӕуыр иккӕ ди республикӕм и тӕтӕхӕм и дӕж а хъыбарыр нӕ- хъысӕмнӕуытӕ. Гуӕлӕ тшы- нӕгуытӕ шӕнӕлӕжӕм, хӕмӕ кӕуӕрӕжӕм шӕл

